

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

12
2023

TEMA MESECA
**Treking do baznega
tabora pod Everestom**

Z NAMI NA POT
**Na desnem
bregu Savinje**

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – IZDELEK MESECA JANUARJA

GRIČI, Rafael Terpin

Od leta 1974 na svojstven način planinari kot sodelavec *Planinskega vestnika*. Za njegove pripovedi o najbolj skritih kotičkih med Vipavsko, Tolminsko in Škofjeloško je značilna navezanost na domačo krajino, slikanje videnega in še bolj čutenega z izbranimi besedami v čisto njegovem literarnem tonu. Njegovi prispevki so priklon svetu, življenju in krajini, ki izginja, ostajajo le še na njegovem papirju. Srkal je pripovedi zadnjih prebivalcev in spremljal klecanje kmečkih domov. Kot slikar je svoje prispevke opremljal z lastnimi slikami, kar je novost, ki pomembno poživlja tudi revijo *Planinski vestnik*.

Format: 165 x 240 mm, 256 strani, integralna šivana vezava

CENA: V času od 1. 1. do 31. 1. 2024 lahko knjigo Griči kupite po akcijski ceni s 30-odstotnim popustom: 13,93 €* (redna cena: 19,90 €*).

Velja do razprodaje zalog.

*DDV je vračunan v ceno. Stroške poštnine plača naročnik.

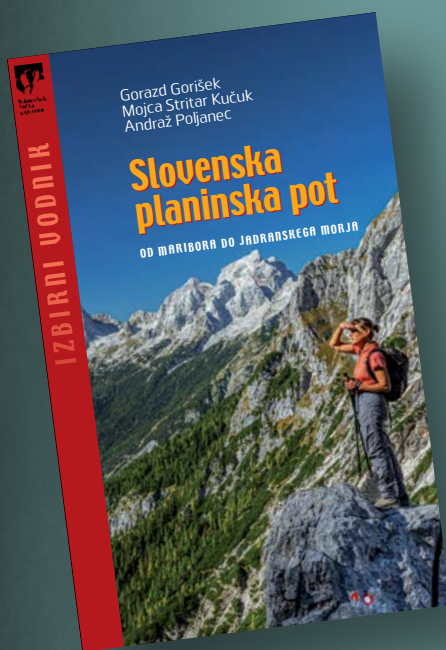
SLOVENSKA PLANINSKA POT, Gorazd Gorišek, Mojca Stritar Kučuk, Andraž Poljanec

Slovenska planinska pot je ena, vtisi mnogovrstni. Zato velja le še povabilo in priporočilo Ivana Šumljaka, idejnega očeta Slovenske planinske poti: »Prijatelj, hodi počasi! Transverzalo res lahko opraviš v enem mesecu, a hodi rajši pet let. Potem boš imel več od nje, mnogo, mnogo več. Častni znak te bo že počakal!«

Vodnik je sestavljen po enodnevnih etapah. Vsaki etapi so pripisane osnovne informacije o njeni dolžini, višinski razliki (ločeno za vzpon in spust), izhodišču, cilju in najvišji vmesni točki. Časovnice so sestavljene iz več smiselnih delov, glede na vmesne točke posamezne etape. Dopisani so možni vzponi na vrhove ob poti, ki ne sodijo v Slovensko planinsko pot, ter možni sestopi v dolino. Zdaj na voljo v eni knjigi.

Format: 130 x 210 mm, 232 strani, integralna šivana vezava

VABLJENI K NAKUPU!

INFORMACIJE · NAKUP · NAROČILA

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 123. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik, Miha Pavšek

LEKTORIRANJE

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenarocenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Transakcijski račun PZS
IBAN: SI56 6100 0001 6522 551
SWIFT: HDELSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 44 EUR, 68 EUR za tujino, posamezna številka 4,40 EUR, poletna številka 5,50 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika (33,00 EUR). Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Ama Dablam

Foto Massimo Cappuccio

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Dobrodošli v dobi digitalizacije

Živimo v dobi tretje industrijske revolucije, kot nekateri imenujejo razvoj digitalne tehnologije, piše v svoji knjigi Matevž Lenarčič. Tudi z našo revijo se obračamo v to smer, pripravljamo se namreč na drugi poskus izida digitalne revije. Prvi je propadel pred približno desetimi leti, saj se je pokazalo, da čas takrat še ni bil zrel. Vendar so v svetu že znani primeri, ko število elektronskih izdaj prekaša tiskane. Čas je torej za digitalno. Pa je res tako?

Digitalna tehnologija pri gorskem reševanju nam vsekakor izredno pomaga pri lociranju ponesrečenih v gorah. S telefonskim klicem dobimo koordinate, ki jih vnesemo v aplikacijo z zemljevidom na telefonu, in le sledimo signalu. Skorajda preprosto, če ne bi bilo zahtevnega terena, noči, slabega vremena idr. Pa je vseeno bistveno lažje kot nekdanje, ko smo bolj tipali in iskali s klicanjem. Kaj pa ko odpovejo baterije? To se je zgodilo naši ekipi pozimi, v gosti megli pod Stolom. Takrat je le nos izkušenega brezpotnika našel pravo grapo ob Orličju, da smo se "rešili" v dolino. Pred kratkim mi je pisala gornica, ali ji lahko pošljem svojo GPS sled pristopa na Montaž iz Dunje. Večkrat sem ji poskušal dopovedati, da je smisel hoje v brezpotju prav raziskovalna iskra, sledenje terenu in iskanje prehodov. To je čar brezpotja, ne pa sledenje tracku! A žal zaman. Ko sem ji povedal, da tega sploh nimam, je bilo debate hitro konec.

Digitalna ali tiskana revija? Kdo in koliko beremo? Koliko in na kakšnih medijih sploh berejo mladi? Pred kratkim me je presenetil kolega, ki jih ima čez petdeset, ko mi je priznal, da več kot uro ne zdrži pri branju, saj mu pade koncentracija. Kar težko si predstavljam, pa spadava skorajda v isto generacijo. Sam sem letos do začetka decembra prebral 55 knjig, ki me nenehno navdihujejo in mi bogatijo spoznanja in življenje. Naš urednik kartografije me je že poskušal prepričati, naj pri Planinski založbi nehamo izdajati tiskane vodnike in v bodoče delamo le še digitalne, da je tisk preživet. Kako, če pa vse gorniške založbe v Evropi še vedno izdajajo tiskane vodnike? Ali smo mi pametnejši od njih? Ali so elektronske izdaje res toliko boljše kot tiskane? Bodo mladi res posegli po elektronski reviji? Kam vodi ta digitalni svet? Takole pravi Matevž:

Virtualna, digitalna resničnost konkurira človeški resničnosti že danes, v bodoče pa človeška analogna realnost nima več prihodnosti, saj bo primarne čute veliko lažje in ceneje zadovoljevati z digitalnimi dražljaji. Analogne občutke bomo zadovoljevali z virtualno resničnostjo na klik, izzivov ne bo več, ostali bomo izgubljeni v iskanju realne sreče v polju depresije in brezsmiselnosti. Digitalizacija pomeni smrt analognega človeka, zaton romantične nepopolnosti, iskanja smisla in sreče. Čas je na strani robotov, amplituda človeškega življenja ne more premagati mehanskih komponent in algoritmov. /.../ Zadovoljstvo na poti do sreče se skriva v relativnem napredku, dogodkih, ki v absolutnem svetu algoritmov ne pomenijo nič, ljudem pa prinašajo radost in veselje do življenja. Iskanje lastnih meja čudovitega nepopolnega človeka, plezanje zahtevnih sten visokih gora, pohodi skozi divje pragozdove, preko Arktike ali Antarktike, jadranje ali letenje okrog sveta v majhnih lupinah.

Svet je vendarle lep, lepoto pa lahko opazi le analogni nepopolni človek.¹

Odgovorov na zapisana vprašanja ne vem, kot jih gotovo ne poznate tudi mnogi drugi, jih bo pa nedvomno pokazal čas. Ob novem letu, ki prihaja, vam želim veliko bralnih užitkov pri prebiranju (zaenkrat še tiskanega) Planinskega vestnika in vse dobro v letu 2024. Srečno!

Vladimir Habjan

¹ Matevž Lenarčič: *Točka brez vrnitve*. Sanje, 2022. Str. 12–13.

UVODNIK

1 Dobrodošli v dobi digitalizacije

Vladimir Habjan

POTOPIŠ

4 Čudoviti razgledi na himalajske velikane

Massimo Cappuccio

INTERJUJ

12 Klemen Belhar

Marta Krejan Čokl

PLANINSKA ORGANIZACIJA

16 Delati v planinstvu je poslanstvo

Zdenka Mihelič

NEVNIČLJIVA NARAVA

20 Hoja po pogorelem Krasu

Olga Kolenc

KOLUMNA Z REPORTAŽO

24 Osemtisočak ali 9a

Bor Levičnik

VARNOST V GORAH

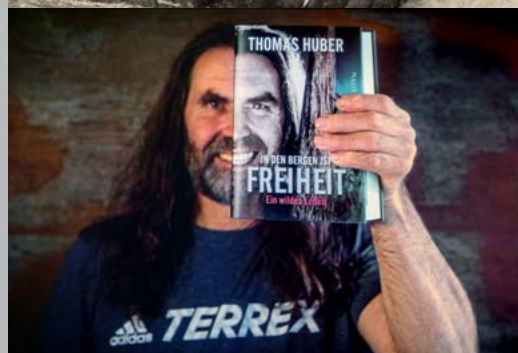
29 Učimo z zgledom

Irena Mušič Habjan

Z NAMI NA POT

32 Uasi Posavskega hribovja

Franci Horvat

INTERJUJ

41 **Danica Padjan**

Zvezdana Bercko

OBLETNICA

44 **Ob citrah in koči na Kopitniku**

Boža Herek

LITERATURA

48 **Zgodbe na Poti miru**

Vladimir Habjan

REPORTAŽA

52 **Gorništvo je romantična dejavnost**

Mire Steinbuch

ZGODBE IZPOD HIMALAJE

54 **Izgubljeni vodnik ali ...**

Matjaž Čuk

FOTONATEČAJ

58 **#LjubimGore 2023**

Emil Pevec

ČLANICI UREDNIŠKEGA ODBORA

60 **Zdenka Mihelič**

61 **Tina Leskošek**

OPREMA

63 **"Ne bo mu treba čevljev trgati po hribih"**

Marija Mojca Peternel

U SPOMIN

64 **Franci Savenc**

Dušan Škodič

PROSTOVOLJSTVO

66 **Dobrodelna jajca**

Andreja Erdlen

68 **NOVICE IZ VERTIKALE**

71 **LITERATURA**

72 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**

74 **U SPOMIN**

75 **ŽELJE ZA LETO 2024**

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**